

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана юридичного факультету

Тетяна КОЛОМОЄЦЬ

» 2026 р.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ ТА ІНФОРМАЦІЇ З
ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ**

освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю К9 «Правоохоронна діяльність»
галузі знань К «Безпека та оборона»

денної та заочної форм здобуття освіти

ВИКЛАДАЧ: Муцураєва Луїза Асхабівна, PhD, викладач кафедри кримінального права та правоохоронної діяльності

Обговорено та ухвалено.
на засіданні кафедри кримінального права та
правоохоронної діяльності

Протокол № 1 від 28.08.2026 р.
В.о. завідувача кафедри кримінального.
права та правоохоронної діяльності

Роман БАРАННИК

Погоджено:
Гарант освітньої програми

Дар'я СВТУШЕНКО

Зв'язок з викладачем

СЕЗН ЗНУ (Moodle): приватні повідомлення на сторінці дисципліни.

Телефон: (095) 619-70-18

E-mail: medinaichkeriyskaya@gmail.com

Кафедра: кримінального права та правоохоронної діяльності, V корпус, ауд. 106.

1. Опис навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Правовий режим державної таємниці та інформації з обмеженим доступом» є система правових норм, які визначають підстави і порядок обмеження доступу до інформації, види інформації з обмеженим доступом (державна таємниця, службова та конфіденційна інформація, професійні таємниці), режим секретності, порядок віднесення інформації до державної таємниці, засекречування і розсекречування, допуску та доступу громадян до державної таємниці, охорони і захисту такої інформації, а також юридична відповідальність за порушення цього режиму — у контексті професійної діяльності працівника правоохоронного органу.

Програма навчальної дисципліни складається з трьох змістових модулів:

- Інформація з обмеженим доступом: поняття, види, конституційні межі обмеження;
- Правовий режим державної таємниці;
- Службова, конфіденційна та професійні таємниці у правоохоронній діяльності.

Юридична відповідальність.

Дисципліна (ОК 8) належить до циклу професійної підготовки спеціальності і викладається у першому семестрі. Її вивчення спирається на результати навчання, здобуті на бакалаврському рівні за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» (конституційне, адміністративне, кримінальне право, кримінальний процес, оперативно-розшукова діяльність), і відбувається паралельно з опануванням компонентів «Тактика і методика розслідування окремих видів злочинів» (ОК 6) та «Вогнева підготовка» (ОК 7). Дисципліна створює основу для вивчення «Особливостей розслідування колабораційної діяльності та пособництва державі-агресору» (ОК 10), «Техніко-криміналістичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності» (ОК 11), «Актуальних проблем оперативно-розшукової діяльності» (ОК 13), «Інформаційно-комунікативного забезпечення діяльності правоохоронних органів» (ОК 14) та «Права національної безпеки та оборони» (ОК 15), для проходження виробничих практик (ОК 16, ОК 17) і підготовки до атестаційного іспиту (ПА 1).

Особливість викладання дисципліни на освітньо-професійній програмі «Правоохоронна діяльність» полягає в тому, що акцент зміщено з описового викладу законодавства на практичні ситуації, у яких опиняється працівник поліції, Служби безпеки України, прокуратури чи іншого органу правопорядку: оформлення допуску і доступу до

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Правовий режим державної таємниці та інформації з обмеженим доступом

державної таємниці, робота з документами з грифами «Таємно» і «Для службового користування», розсекречення матеріалів негласних слідчих (розшукових) дій, отримання доступу до банківської таємниці та персональних даних у кримінальному провадженні, межі поширення службової інформації, кваліфікація розголошення і втрати носіїв секретної інформації. Окремо враховано специфіку прифронтового регіону та правового режиму воєнного стану: обмеження поширення інформації про Сили оборони (ст. 114-2 КК України), захист інформації про об'єкти критичної інфраструктури, робота з відкритими джерелами і соціальними мережами, збереження таємниці слідства у провадженнях щодо колабораційної діяльності.

Курс побудовано на чинних редакціях Закону України «Про державну таємницю» (редакція від 27.08.2025), Закону України «Про доступ до публічної інформації» (редакція від 08.08.2025), Закону України «Про захист персональних даних» (редакція від 14.06.2025), Звіту відомостей, що становлять державну таємницю, Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з урахуванням змін 2022–2025 років. Перед початком кожного семестру викладач перевіряє актуальність нормативних посилань; зміни, ухвалені протягом семестру, доводяться до здобувачів на сторінці дисципліни в СЕЗН ЗНУ.

Основними цілями вивчення дисципліни є: опанування понятійного апарату законодавства про інформацію з обмеженим доступом; засвоєння конституційних і міжнародних стандартів обмеження права на інформацію («трискладовий тест») та вміння їх застосовувати; формування навичок роботи із Зводом відомостей, що становлять державну таємницю, рішеннями державних експертів з питань таємниць, переліками відомостей, що становлять службову інформацію; засвоєння порядку допуску і доступу до державної таємниці та обов'язків громадянина щодо її збереження; формування навичок правомірного отримання і використання інформації з обмеженим доступом у кримінальному провадженні та оперативно-розшуковій діяльності; набуття вміння кваліфікувати порушення режиму державної таємниці та інформації з обмеженим доступом і розмежовувати суміжні склади правопорушень; формування нетерпимого ставлення до розголошення службової інформації, витоків персональних даних та інших проявів недобросовісності у професійній діяльності.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	1-й	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість годин	150	
Лекційні заняття	28	

Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	14	
Самостійна робота	108	
Консультації	<i>дистанційні – ZOOM, за попередньою домовленістю. Запис на консультації: Moodle (приватні повідомлення)</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=18550	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності / результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	Лекції з елементами проблемного викладу та візуалізацією процедурних алгоритмів (віднесення інформації до державної таємниці, оформлення допуску, розсекречення матеріалів). Інтерактивні методи: аналіз правових ситуацій, кейс-метод, дискусія, робота в малих групах, рольові ігри (розгляд питання про відмову у допуску; розсекречення матеріалів негласних слідчих (розшукових) дій; трискладовий тест на прикладі запиту на публічну інформацію). Практичні заняття як робота з першоджерелами: Закон України «Про державну таємницю», Звід відомостей, що становлять державну таємницю, переліки відомостей, що становлять службову інформацію, ухвали слідчих суддів, вирoki з Єдиного державного реєстру судових рішень, практика Верховного Суду, Конституційного Суду України та ЄСПЛ. Самостійна робота із СЕЗН ЗНУ (Moodle).	Поточне оцінювання: усне опитування на практичних заняттях; тестування в СЕЗН Moodle за темою кожного практичного заняття та за матеріалами кожного змістового модуля; розв'язання практичних задач (кейсів); складання та захист документів (проект рішення державного експерта, обґрунтування грифа «Для службового користування», клопотання про розсекречення, запит про доступ до інформації з обмеженим доступом). Підсумкове оцінювання: залік (тестування та розв'язання практичного завдання).

СК 1. Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності. СК 9. Здатність обирати оптимальні методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку. СК 10. Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань. СК 15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.	Ті самі методи; додатково — складання проєктів локальних актів (перелік відомостей, що становлять службову інформацію; інструкція про порядок роботи з документами «Для службового користування»); моделювання дій працівника правоохоронного органу при виявленні витоку інформації; аналіз кримінальних проваджень за ст. 111, 114, 114-2, 328–330, 361-2 КК України.	Ті самі форми; додатково — оцінювання складених документів за критеріями повноти, посилання на структурний елемент акта, обґрунтованості рішення. х
РН 2. Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю. РН 3. Організовувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність. РН 4. Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів. РН 8. Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави. РН 10. Користуватись державною системою урядового зв'язку, Національною системою конфіденційного зв'язку, формування та реалізації державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації, криптографічного та технічного захисту інформації. РН 11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти, реалізовувати норми матеріального й процесуального права.	Лекції, кейс-метод, робота в малих групах, рольові ігри; робота з реєстрами і базами даних (Єдиний державний реєстр судових рішень, zakon.rada.gov.ua, портал відкритих даних); самостійна робота в СЕЗН ЗНУ.	Усне опитування; тестування; кейси; складання і захист документів; підсумковий залік.

РН 17. Розуміти основи забезпечення національної безпеки, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, бази даних. РН 18. Мати навички вирішення завдань у складі міжвідомчих органів з проблем забезпечення безпеки та підтримання правопорядку. РН 19. Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень. РН 21. Застосовувати оптимальний комплекс оперативно-розшукових заходів для виявлення, розслідування, припинення та розкриття злочинів, пов'язаних з колабораційною діяльністю та пособництвом державі-агресору.		
---	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Інформація з обмеженим доступом: поняття, види, конституційні межі обмеження

Тема 1. Інформація як об'єкт правового регулювання. Право на інформацію та підстави його обмеження. Поняття інформації за Законом України «Про інформацію»; види інформації за змістом і за порядком доступу (ст. 20–21). Конституційні засади: право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію (ст. 34 Конституції України), заборона втручання в особисте життя (ст. 32), таємниця листування (ст. 31), обов'язок захисту інформаційної безпеки (ст. 17). Легітимна мета, законність і необхідність обмеження: «трискладовий тест» за ч. 2 ст. 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації». Стандарти ст. 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, практика ЄСПЛ і Конституційного Суду України щодо обмеження доступу до інформації. Публічна інформація і розпорядники інформації; запит на інформацію та відмова у доступі; оскарження. Значення теми для працівника правоохоронного органу: розпорядник інформації і запитувач в одній особі.

Тема 2. Система інформації з обмеженим доступом в Україні. Міжнародні стандарти. Конфіденційна, таємна та службова інформація (ст. 6–9 Закону України «Про доступ до публічної інформації»); співвідношення понять «інформація з обмеженим доступом», «таємниця», «гриф», «носії інформації». Види таємниць за законодавством України: державна, службова, комерційна, банківська, професійні (адвокатська, нотаріальна, лікарська, таємниця сповіді, усиновлення), таємниця слідства, таємниця нарадчої кімнати, інші. Інформація, доступ до якої не може бути обмежено (ч. 4 ст. 21 Закону «Про

інформацію», ч. 5–6 ст. 6 Закону «Про доступ до публічної інформації», ч. 4 ст. 8 Закону «Про державну таємницю»). Міжнародні стандарти: Конвенція Ради Європи про доступ до офіційних документів (Тромсе, 2009), Глобальні принципи національної безпеки і права на інформацію (Тшванські принципи, 2013), підходи НАТО і ЄС до класифікованої інформації. Огляд зарубіжних моделей класифікації інформації.

Тема 3. Державна таємниця: поняття, правове регулювання, суб'єкти охорони. Історія законодавства про державну таємницю в Україні; Закон України «Про державну таємницю» від 21.01.1994 № 3855-ХІІ у чинній редакції; зміни 2020–2025 років. Поняття державної таємниці (ст. 1): сфери оборони, економіки, науки і техніки, зовнішніх відносин, державної безпеки та охорони правопорядку; шкода національній безпеці як критерій. Державна політика щодо державної таємниці (ст. 4). Компетенція Президента України, РНБО, Кабінету Міністрів України; Служба безпеки України як спеціально уповноважений державний орган у сфері забезпечення охорони державної таємниці (ст. 5); державні експерти з питань таємниць (ст. 9); режимно-секретні органи (ст. 21); керівники державних органів, підприємств, установ і організацій. Права власності на секретну інформацію та її носії; фінансування (ст. 6–7).

Тема 4. Віднесення інформації до державної таємниці. Засекречування. Інформація, що може бути віднесена до державної таємниці (ст. 8), і інформація, що не може бути засекречена (ч. 4 ст. 8). Порядок віднесення (ст. 10); рішення державного експерта з питань таємниць (ст. 11): зміст, обґрунтування шкоди, оскарження. Звід відомостей, що становлять державну таємницю (ст. 12): формування Службою безпеки України, структура, чинна редакція, розгорнуті переліки відомостей. Ступені секретності «особливої важливості», «цілком таємно», «таємно» і строки дії рішення — 30, 10, 5 років (ст. 13). Засекречування матеріальних носіїв (ст. 15): грифи секретності, реквізити, підстави; строк засекречування (ст. 16); оскарження (ст. 17). Практикум: пошук у Зводі відомостей, визначення ступеня секретності конкретних відомостей.

Тема 5. Розсекречування. Матеріальні носії секретної інформації. Секретне діловодство. Зміна ступеня секретності і розсекречування інформації та її носіїв (ст. 14–15); розсекречування після закінчення строку; доступ до архівних документів; Закон України «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 років». Єдині вимоги до матеріальних носіїв (ст. 19): облік, зберігання, передавання, знищення. Організація секретного діловодства; електронні носії і системи, у яких обробляється секретна інформація. Порядок організації та забезпечення режиму секретності в державних органах (постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.2013 № 939, у чинній редакції — перевірити реквізити). Типові порушення при роботі з носіями і їх наслідки.

Змістовий модуль 2. Правовий режим державної таємниці

Тема 6. Допуск і доступ громадян до державної таємниці. Поняття допуску і доступу (ст. 1). Форми допуску 1, 2, 3 та строки їх дії — 5, 7, 10 років (ст. 22); допуск неповнолітніх; порядок надання допуску, який визначає Кабінет Міністрів України. Перевірка громадян у зв'язку з допуском (ст. 24): суб'єкт, зміст, строки. Підстави відмови у наданні допуску (ст. 23); переоформлення та скасування допуску; оскарження відмови (ст. 25). Доступ до державної таємниці (ст. 27): номенклатура посад, дозвіл повноважної посадової особи. Обов'язки громадянина щодо збереження державної таємниці (ст. 28); обмеження прав у зв'язку з допуском і доступом — виїзд на постійне місце проживання за кордон, свобода інформаційної діяльності (ст. 29); компенсація (ст. 30). Особливості допуску поліцейських, прокурорів, суддів, адвокатів; допуск під час воєнного стану.

Тема 7. Режим секретності: організація охорони державної таємниці. Основні організаційно-правові заходи охорони державної таємниці (ст. 18). Дозвільний порядок провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею: спеціальний дозвіл Служби безпеки України, спеціальна експертиза, категорії режиму секретності (ст. 20). Режимно-секретні органи: створення, структура, повноваження, підпорядкування (ст. 21). Режимні території, приміщення, зони. Технічний та криптографічний захисти секретної інформації (ст. 35); роль Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України; комплексні системи захисту інформації. Оперативно-розшукові заходи щодо охорони державної таємниці (ст. 36). Контроль (ст. 37) і нагляд (ст. 38) за додержанням законодавства про державну таємницю. Режим секретності у підрозділах Національної поліції, Служби безпеки України, прокуратури.

Тема 8. Державна таємниця у кримінальному провадженні та оперативно-розшуковій діяльності. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю (глава 40, ст. 517–518 КПК України): підстави, порядок, допуск учасників, ознайомлення з матеріалами. Охоронювана законом таємниця і тимчасовий доступ до речей і документів (ст. 162 КПК). Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування (ст. 222 КПК). Негласні слідчі (розшукові) дії: засекречування і розсекречування матеріалів (Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні, 2012); практика Верховного Суду щодо наслідків нерозсекречення ухвал. Захист відомостей в оперативно-розшуковій діяльності (ст. 9, 11 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»); конфіденційне співробітництво. Забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, і таємниця заходів безпеки. Судовий розгляд у закритому засіданні.

Тема 9. Службова інформація. Поняття службової інформації (ст. 9 Закону України «Про доступ до публічної інформації»): внутрішньомісця кореспонденція, доповідні записки, рекомендації; інформація, зібрана у процесі оперативно-розшукової, контррозвідальної діяльності, у сфері оборони, не віднесена до державної таємниці. Гриф «Для службового користування»; переліки відомостей, що становлять службову інформацію, їх відкритість;

застосування «трискладового тесту» до кожного документа. Типова інструкція про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію (постанова Кабінету Міністрів України від 19.10.2016 № 736, у чинній редакції). Переліки відомостей, що становлять службову інформацію, у Національній поліції, Міністерстві внутрішніх справ, Службі безпеки України, органах прокуратури. Відмінності режиму службової інформації від режиму державної таємниці; типові помилки надмірного обмеження доступу.

Тема 10. Конфіденційна інформація. Персональні дані у правоохоронній діяльності. Конфіденційна інформація (ст. 7 Закону України «Про доступ до публічної інформації», ст. 21 Закону України «Про інформацію»); інформація про особу (ст. 10). Закон України «Про захист персональних даних»: підстави обробки (ст. 11), особливі категорії (ст. 7), права суб'єкта (ст. 8), поширення (ст. 14), захист (ст. 24), передача за кордон (ст. 29). Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності Національної поліції (ст. 25–27 Закону України «Про Національну поліцію»): бази даних, інформаційно-комунікаційна система, відеоспостереження, доступ і захист. Персональні дані у Єдиному реєстрі досудових розслідувань, Єдиному державному реєстрі судових рішень, реєстрах Міністерства юстиції. Відповідальність за незаконне збирання, використання і поширення конфіденційної інформації про особу (ст. 182 КК України; ст. 188-39 КУпАП). Реформа законодавства про захист персональних даних у контексті євроінтеграції.

Тема 11. Комерційна, банківська таємниця та інша конфіденційна інформація суб'єктів господарювання. Комерційна таємниця (ст. 505–508 Цивільного кодексу України; ст. 36 Господарського кодексу України — до втрати ним чинності 28.08.2025 за Законом № 4196-IX; ст. 16–19 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»); відомості, що не можуть становити комерційну таємницю. Банківська таємниця (ст. 60–62 Закону України «Про банки і банківську діяльність»): зміст, порядок розкриття правоохоронним органам, тимчасовий доступ за ухвалою слідчого судді. Таємниця фінансового моніторингу; професійна таємниця на ринках капіталу; інсайдерська інформація. Кримінальна відповідальність: незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю (ст. 231 КК), розголошення (ст. 232 КК), незаконне використання інсайдерської інформації (ст. 232-1 КК). Отримання інформації від банків, операторів електронних комунікацій, постачальників послуг у кримінальному провадженні.

Змістовий модуль 3. Службова, конфіденційна та професійні таємниці у правоохоронній діяльності. Юридична відповідальність

Тема 12. Професійні таємниці і межі втручання правоохоронних органів. Адвокатська таємниця (ст. 22 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»; ст. 258 КПК); нотаріальна таємниця; лікарська таємниця (ст. 40 Основ законодавства України про охорону здоров'я; ст. 145 КК); таємниця сповіді; таємниця усиновлення (ст. 168 КК);

таємниці журналістських джерел; таємниці нарадчої кімнати; таємниці досудового розслідування (ст. 222 КПК, ст. 387 КК); таємниці заходів безпеки (ст. 381 КК). Умови і порядок отримання відомостей, що становлять професійну таємницю, у кримінальному провадженні (ст. 65, 162–166 КПК). Свідочий імунітет. Практика Верховного Суду і ЄСПЛ щодо втручання у професійні таємниці.

Тема 13. Інформація з обмеженим доступом в умовах воєнного стану. Правовий режим воєнного стану і обмеження права на інформацію; дерогація за ст. 15 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Стаття 114-2 КК України: несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України — склад, суб'єкт, розмежування з ст. 111, 114, 328. Перелік інформації, розголошення якої може призвести до обізнаності противника про дії Збройних Сил України (наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 03.03.2022 № 73). Фото- і відеофіксація наслідків ударів, робота із соціальними мережами, відкриті дані і безпека: обмеження доступу до публічної інформації в умовах воєнного стану, тимчасове закриття реєстрів. Захист інформації про об'єкти критичної інфраструктури (Закон України «Про критичну інфраструктуру»: критична технологічна інформація). Особливості регіону: інформація про переміщення населення, евакуацію, внутрішньо переміщених осіб; протидія збиранню інформації на користь держави-агресора.

Тема 14. Юридична відповідальність за порушення законодавства про державну таємницю та інформацію з обмеженим доступом. Види відповідальності (ст. 39 Закону України «Про державну таємницю»). Кримінальна відповідальність: державна зрада (ст. 111 КК) і шпигунство (ст. 114 КК) як передача державної таємниці іноземній державі; розголошення державної таємниці (ст. 328); втрата документів, що містять державну таємницю (ст. 329); передача або збирання відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідальної діяльності, у сфері оборони (ст. 330); несанкціоновані збут або поширення інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронних системах (ст. 361-2); порушення таємниці листування (ст. 163), недоторканності приватного життя (ст. 182). Розмежування суміжних складів; суб'єкт; форма вини; практика Верховного Суду 2022–2025 років. Адміністративна відповідальність: порушення законодавства про державну таємницю (ст. 212-2 КУпАП), порушення порядку обліку, зберігання і використання документів, що містять службову інформацію (ст. 212-5 КУпАП), порушення права на інформацію (ст. 212-3 КУпАП), порушення законодавства про захист персональних даних (ст. 188-39 КУпАП). Дисциплінарна відповідальність поліцейського; скасування допуску як правовий наслідок.

Тема 15. Захист інформації з обмеженим доступом в інформаційно-комунікаційних системах. Закон України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах»: комплексна система захисту інформації, державна експертиза, вимоги до систем, у яких обробляється державна таємниця, службова та конфіденційна інформація. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України»: об'єкти

кіберзахисту, обов'язкові повідомлення про кіберінциденти (ст. 9-1), національна система реагування. Національна система конфіденційного зв'язку та державна система урядового зв'язку. Криптографічний і технічний захист інформації; засоби криптографічного захисту; електронний документообіг з грифами обмеження доступу. Інформаційна безпека робочого місця працівника правоохоронного органу: типові помилки користувачів, витоки через месенджери і хмарні сервіси, інциденти безпеки та дії при їх виявленні.

Тема 16. Міжнародне співробітництво у сфері охорони інформації з обмеженим доступом. Підсумки курсу. Обмеження щодо передачі державної таємниці іноземній державі чи міжнародній організації (ст. 32 Закону України «Про державну таємницю»); міжнародні договори про взаємну охорону секретної інформації. Угода про безпеку між Україною та НАТО; Угода між Україною та Європейським Союзом про процедури безпеки, які стосуються обміну інформацією з обмеженим доступом; обмін інформацією з Європол, Євроюстом, Інтерполом та обмеження, зумовлені захистом даних. Гармонізація законодавства України зі стандартами ЄС і НАТО у процесі євроатлантичної інтеграції; напрями реформування законодавства про державну таємницю та захист персональних даних. Узагальнення курсу: алгоритм дій працівника правоохоронного органу при роботі з інформацією з обмеженим доступом; підготовка до підсумкового контролю.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття / роботи	Назва теми	Кількість годин, д.ф.	Кількість годин, з.ф.	Згідно з розкладом
Змістовий модуль 1. Інформація з обмеженим доступом: поняття, види, конституційні межі обмеження				
Лекція 1	Тема 1. Інформація як об'єкт правового регулювання. Право на інформацію та підстави його обмеження. Перелік питань: 1. Інформація як об'єкт правового регулювання; види інформації за порядком доступу. 2. Конституційні засади права на інформацію та його обмеження. 3. «Трискладовий тест». 4. Стандарти ЄСПЛ і КСУ. 5. Публічна інформація, запит, відмова, оскарження.	2		Згідно з розкладом
Лекція 2	Тема 2. Система інформації з обмеженим доступом в Україні. Міжнародні стандарти. Перелік питань: 1. Конфіденційна, таємна, службова інформація. 2. Види таємниць за законодавством України. 3. Інформація, доступ до якої не може бути обмежено.	2		Згідно з розкладом

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Правовий режим державної таємниці та інформації з обмеженим доступом

	4. Конвенція Тромсе, Тшванські принципи. 5. Моделі класифікації інформації в НАТО і ЄС.			
Практичне заняття 1	Теми 1–2. Класифікація п'ятнадцяти видів відомостей за порядком доступу з посиланням на норму. Застосування «трискладового тесту» до навчальних запитів на публічну інформацію; аналіз відмов розпорядників і рішень судів. Практична навичка: робота з zakon.rada.gov.ua і Єдиним державним реєстром судових рішень — визначення чинної редакції акта на дату подій.	2		Згідно з розкладом
Самостійна робота	Опрацювання нормативних джерел і рекомендованої літератури за темами 1–2; підготовка до опитування і тестування в СЕЗН ЗНУ; виконання індивідуального завдання.	13		
Лекція 3	Тема 3. Державна таємниця: поняття, правове регулювання, суб'єкти охорони. Перелік питань: 1. Розвиток законодавства про державну таємницю. 2. Поняття державної таємниці і критерій шкоди. 3. Державна політика щодо державної таємниці. 4. Компетенція органів; СБУ як спеціально уповноважений орган. 5. Державні експерти з питань таємниць і режимно-секретні органи.	2		Згідно з розкладом
Лекція 4	Тема 4. Віднесення інформації до державної таємниці. Засекречування. Перелік питань: 1. Інформація, що може і не може бути віднесена до державної таємниці. 2. Порядок віднесення; рішення державного експерта. 3. Звід відомостей, що становлять державну таємницю. 4. Ступені секретності та строки. 5. Засекречування носіїв, грифи, оскарження.	2		Згідно з розкладом
Лекція 5	Тема 5. Розсекречування. Матеріальні носії секретної інформації. Секретне діловодство. Перелік питань: 1. Зміна ступеня секретності і розсекречування. 2. Доступ до архівних документів. 3. Єдині вимоги до матеріальних носіїв. 4. Секретне діловодство.	2		Згідно з розкладом

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Правовий режим державної таємниці та інформації з обмеженим доступом

	5. Типові порушення при роботі з носіями.			
Практичне заняття 2	Теми 3–5. Робота зі Зводом відомостей, що становлять державну таємницю: визначення ступеня секретності і строку для десяти відомостей. Складання проєкту рішення державного експерта з питань таємниць за навчальною фабулою з обґрунтуванням шкоди національній безпеці. Розв'язання задач «чи може бути засекречено» (ч. 4 ст. 8).	2		Згідно з розкладом
Самостійна робота	Опрацювання нормативних джерел і рекомендованої літератури за темами 3–5; підготовка до опитування і тестування в СЕЗН ЗНУ; виконання індивідуального завдання.	14		
Змістовий модуль 2. Правовий режим державної таємниці				
Лекція 6	Тема 6. Допуск і доступ громадян до державної таємниці. Перелік питань: 1. Допуск і доступ: поняття і співвідношення. 2. Форми допуску і строки. 3. Перевірка у зв'язку з допуском. 4. Відмова, переоформлення, скасування, оскарження. 5. Обов'язки громадянина; обмеження прав і компенсація. 6. Особливості для працівників правоохоронних органів.	2		Згідно з розкладом
Лекція 7	Тема 7. Режим секретності: організація охорони державної таємниці. Перелік питань: 1. Основні організаційно-правові заходи. 2. Спеціальний дозвіл і спеціальна експертиза. 3. Режимно-секретні органи. 4. Технічний і криптографічний захист; роль Держспецзв'язку. 5. Оперативно-розшукові заходи, контроль і нагляд.	2		Згідно з розкладом
Практичне заняття 3	Теми 6–7. Складання пакета документів для оформлення допуску до державної таємниці за навчальною фабулою; розв'язання задач про підстави відмови у допуску та його скасування (рольова гра «розгляд заяви про оскарження відмови»). Складання чек-листа режимних заходів у підрозділі правоохоронного органу.	2		Згідно з розкладом
Самостійна робота	Опрацювання нормативних джерел і рекомендованої літератури за темами 6–7; підготовка до опитування і тестування	13		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Правовий режим державної таємниці та інформації з обмеженим доступом

	в СЕЗН ЗНУ; виконання індивідуального завдання.			
Лекція 8	Тема 8. Державна таємниця у кримінальному провадженні та оперативно-розшуковій діяльності. Перелік питань: 1. Провадження, яке містить державну таємницю (глава 40 КПК). 2. Охоронювана таємниця і тимчасовий доступ. 3. Таємниця досудового розслідування. 4. Засекречування і розсекречування матеріалів НСРД; практика ВС. 5. Захист відомостей в ОРД; конфіденційне співробітництво. 6. Таємниця заходів безпеки.	2		Згідно з розкладом
Лекція 9	Тема 9. Службова інформація. Перелік питань: 1. Поняття і види службової інформації. 2. Гриф «Для службового користування» і переліки відомостей. 3. Типова інструкція (постанова № 736). 4. Службова інформація у НПУ, МВС, СБУ, прокуратурі. 5. Відмінності від державної таємниці; типові помилки.	2		Згідно з розкладом
Практичне заняття 4	Теми 8–9. Складання клопотання про розсекречення матеріалів негласних слідчих (розшукових) дій та аналіз ухвал про наслідки нерозсекречення. Складання обґрунтування присвоєння (або відмови у присвоєнні) грифа «Для службового користування» документу підрозділу за «трискладовим тестом»; проєкт фрагмента переліку відомостей, що становлять службову інформацію. Модульний тест № 1 (теми 1–9).	2		Згідно з розкладом
Самостійна робота	Опрацювання нормативних джерел і рекомендованої літератури за темами 8–9; підготовка до опитування і тестування в СЕЗН ЗНУ; виконання індивідуального завдання.	13		
Лекція 10	Тема 10. Конфіденційна інформація. Персональні дані у правоохоронній діяльності. Перелік питань: 1. Конфіденційна інформація та інформація про особу. 2. Підстави, межі і принципи обробки персональних даних. 3. Бази даних Національної поліції. 4. Персональні дані у реєстрах. 5. Відповідальність за незаконну обробку.	2		Згідно з розкладом

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Правовий режим державної таємниці та інформації з обмеженим доступом

	6. Реформа законодавства про захист персональних даних.			
Лекція 11	Тема 11. Комерційна, банківська таємниця та інша конфіденційна інформація суб'єктів господарювання. Перелік питань: 1. Комерційна таємниця. 2. Банківська таємниця і порядок її розкриття. 3. Таємниця фінансового моніторингу; інсайдерська інформація. 4. Ст. 231, 232, 232-1 КК. 5. Отримання інформації від банків і постачальників послуг у кримінальному провадженні.	2		Згідно з розкладом
Практичне заняття 5	Теми 10–11. Складання клопотання про тимчасовий доступ до відомостей, що становлять банківську таємницю, та запиту про отримання персональних даних із зазначенням правової підстави і обсягу. Аналіз ухвал слідчих суддів про тимчасовий доступ: оцінка конкретності і обґрунтованості. Розв'язання задач про правомірність обробки персональних даних у базах Національної поліції.	2		Згідно з розкладом
Самостійна робота	Опрацювання нормативних джерел і рекомендованої літератури за темами 10–11; підготовка до опитування і тестування в СЕЗН ЗНУ; виконання індивідуального завдання.	14		
Змістовий модуль 3. Службова, конфіденційна та професійні таємниці у правоохоронній діяльності. Юридична відповідальність				
Лекція 12	Тема 12. Професійні таємниці і межі втручання правоохоронних органів. Перелік питань: 1. Адвокатська і нотаріальна таємниця. 2. Лікарська таємниця, таємниця сповіді, усиновлення. 3. Таємниця журналістських джерел. 4. Таємниця досудового розслідування і заходів безпеки. 5. Свідоцький імунітет; порядок отримання відомостей у кримінальному провадженні.	2		Згідно з розкладом
Лекція 13	Тема 13. Інформація з обмеженим доступом в умовах воєнного стану. Перелік питань: 1. Воєнний стан і обмеження права на інформацію; дерогація. 2. Ст. 114-2 КК: склад і розмежування. 3. Перелік Головнокомандувача № 73. 4. Соціальні мережі, відкриті дані, реєстри.	2		Згідно з розкладом

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Правовий режим державної таємниці та інформації з обмеженим доступом

	5. Інформація про критичну інфраструктуру. 6. Особливості прифронтового регіону.			
Практичне заняття 6	Теми 12–13. Розв'язання задач про межі втручання у професійні таємниці (допит адвоката, лікаря, журналіста; тимчасовий доступ до медичної документації). Аналіз вироків за ст. 114-2 КК з Єдиного державного реєстру судових рішень: об'єктивна сторона, джерела доказів, призначене покарання. Складання пам'ятки для працівника підрозділу про поширення інформації в умовах воєнного стану.	2		Згідно з розкладом
Самостійна робота	Опрацювання нормативних джерел і рекомендованої літератури за темами 12–13; підготовка до опитування і тестування в СЕЗН ЗНУ; виконання індивідуального завдання.	13		
Лекція 14	Тема 14. Юридична відповідальність за порушення законодавства про державну таємницю та інформацію з обмеженим доступом. Перелік питань: 1. Види відповідальності. 2. Ст. 111 і 114 КК. 3. Ст. 328, 329, 330 КК. 4. Ст. 361-2, 163, 182 КК. 5. Розмежування суміжних складів; практика ВС. 6. Адміністративна і дисциплінарна відповідальність.	2		Згідно з розкладом
Лекція 15	Тема 15. Захист інформації з обмеженим доступом в інформаційно-комунікаційних системах. Перелік питань: 1. Комплексна система захисту інформації і державна експертиза. 2. Кібербезпека: обов'язкові повідомлення про інциденти. 3. Урядовий і конфіденційний зв'язок. 4. Криптографічний і технічний захист. 5. Електронний документообіг з грифами. 6. Інформаційна безпека робочого місця.	2		Згідно з розкладом
Практичне заняття 7	Тема 14. Кваліфікація діянь за навчальними фабулами: розмежування ст. 111, 114, 114-2, 328, 329, 330, 361-2, 182 КК з обґрунтуванням кожної ознаки складу. Складання протоколу про адміністративне правопорушення за ст. 212-2 або 212-5 КУпАП. Аналіз вироку за ст. 328 або 329 КК з Єдиного державного реєстру судових рішень.	2		Згідно з розкладом

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Правовий режим державної таємниці та інформації з обмеженим доступом

Самостійна робота	Опрацювання нормативних джерел і рекомендованої літератури за темами 14–15; підготовка до опитування і тестування в СЕЗН ЗНУ; виконання індивідуального завдання.	14		
Лекція 16	Тема 16. Міжнародне співробітництво у сфері охорони інформації з обмеженим доступом. Перелік питань: 1. Передача державної таємниці іноземній державі; міжнародні договори. 2. Угоди з НАТО і ЄС про безпеку інформації. 3. Обмін інформацією з Європолем, Євроюстом, Інтерполом і захист даних. 4. Напрями реформування. 5. Алгоритм дій працівника правоохоронного органу при роботі з інформацією з обмеженим доступом.	2		Згідно з розкладом
Практичне заняття 8	Теми 15–16. Розв'язання задач про дії працівника при виявленні інциденту безпеки інформації (витік через месенджер, втрата носія, зараження системи) з визначенням адресатів повідомлень і строків. Складання проєкту звернення про передачу інформації з обмеженим доступом іноземному партнеру з дотриманням обмежень. Підсумкова комплексна задача, що охоплює всі змістові модулі. Модульний тест № 2 (теми 10–16).	2		Згідно з розкладом
Самостійна робота	Опрацювання нормативних джерел і рекомендованої літератури за теми 16; підготовка до підсумкового контролю.	8		

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття / роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
Поточний контроль				
Практичні заняття № 1–8	Усне опитування. Тестування. Виконання практичного завдання (складання р документа, розв'язання задачі, аналіз судового рішення)	Питання до практичного заняття та завдання для самостійної роботи, розміщені на сторінці - дисципліни в СЕЗН ЗНУ (Moodle); десять тестових питань за темами заняття; практичне завдання за фавбулою.	Усне опитування: самостійність, правильність, повнота відповіді—від 1 до 2 балів; неправильна відповідь — 0 балів. Тестування: 10 питань, 1 питання — 0,1 бала. Практичне завдання: правильне і повне виконання з	5 балів за заняття, усього 40

			посиланням на структурний елемент акта — 2 бали; виконання з неточностями — 1 бал. Термін виконання — на занятті згідно з розкладом.	
Модульні тести № 1, 2	Тестування в СЕЗН ЗНУ Moodle за матеріалами змістових модулів	Тестові питання за матеріалами лекцій і практичних занять змістових модулів; 50 питань, одна спроба, 40 хвилин.	Модульний тест № 1 (теми 1–9) 2 і № 2 (теми 10–16): 50 питань, 1 питання — 0,2 бала; одна спроба, 40 хвилин; Максимум — 10 балів за тест.	20
Усього за поточний контроль				60
Підсумковий семестровий контроль	Залік: тестування; розв'язання практичного завдання	Тестові питання за матеріалами всіх тем курсу; кількість рівнозначних питань — 40, правильна відповідь оцінюється у 0,5 бала. Практичне завдання: розв'язання ситуації за фавбулою (визначення виду інформації і режиму доступу, правомірності дій, кваліфікації порушення) або складання документа з обґрунтуванням кожного рішення посиланням на норму.	Тестування — до 20 балів. Практичне завдання — до 20 балів згідно з критеріями, наведеними нижче.	40
Усього				100

Критерії оцінювання практичного завдання на заліку

18–20 балів — вид інформації і режим доступу визначено правильно, обґрунтовано кожен елемент рішення (підстава обмеження, суб'єкт, строк, гриф, порядок доступу або кваліфікація порушення), наведено точне посилання на структурний елемент акта у чинній редакції, аргументовано відмову від альтернативного варіанта;

14–17 балів — рішення правильне, обґрунтування повне, але бракує аргументації щодо альтернативного варіанта або окремих елементів режиму;

10–13 балів — рішення правильне, обґрунтування фрагментарне або посилання на норми неточні;

5–9 балів — рішення визначено частково правильно, наявні суттєві помилки в обґрунтуванні або порушено вимоги до форми документа;

1–4 бали — рішення визначено неправильно;

0 балів — відповідь відсутня.

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

2. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 № 3855-ХІІ (редакція від 27.08.2025). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>

3. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

4. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI (редакція від 08.08.2025). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>

5. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI (редакція від 14.06.2025). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>

6. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-вр>

7. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19>

8. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 № 2229-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>

9. Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України: Закон України від 23.02.2006 № 3475-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3475-15>
10. Про Національну систему конфіденційного зв'язку: Закон України від 10.01.2002 № 2919-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2919-14>
11. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
12. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 № 2135-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>
13. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
14. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
15. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
16. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
17. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>
18. Про критичну інфраструктуру: Закон України від 16.11.2021 № 1882-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20>
19. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>
20. Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 років: Закон України від 09.04.2015 № 316-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/316-19>
21. Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю: наказ Служби безпеки України (чинна редакція)
22. Про затвердження Типової інструкції про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію: постанова Кабінету Міністрів України від 19.10.2016 № 736 (у чинній редакції). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/736-2016-п>
23. Про затвердження Порядку організації та забезпечення режиму секретності в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях: постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.2013 № 939. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/939-2013-п>

24. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: наказ від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12>

25. Про перелік інформації, розголошення якої може призвести до обізнаності противника про дії Збройних Сил України: наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 03.03.2022 № 73

26. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004

27. Конвенція Ради Європи про доступ до офіційних документів від 18.06.2009 (ратифікована Законом України від 20.05.2020 № 631-IX). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-09

28. Угода про безпеку між Урядом України та Організацією Північноатлантичного Договору від 13.03.1995 (ратифікована Законом України від 12.09.2002 № 160-IV). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_002

29. Угода між Україною та Європейським Союзом про процедури безпеки, які стосуються обміну інформацією з обмеженим доступом, від 13.06.2005 (ратифікована Законом України від 22.02.2006 № 3478-IV). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_663

Підручники, навчальні посібники, монографії:

1. Інформаційне право: підручник / за заг. ред. В. А. Ліпкана, О. В. Ліпкан. Київ: О. С. Ліпкан

2. Марущак А. І. Інформаційне право: доступ до інформації: навч. посіб. Київ: КНТ.

3. Правовий режим інформації з обмеженим доступом: навч. посіб. / за ред. О. О. Тихомирова. Київ: НА СБ України

4. Державна таємниця: правовий режим та особливості охорони: навч. посіб. / кол. авт. Київ: НА СБ України.

5. Кормич Б. А. Інформаційне право: підручник. Харків: Бурун і К.

6. Захист персональних даних: навч.-метод. посіб. / за ред. І. Б. Іващенко. Київ.

7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка (розділи I, XIV, XVI).

8. Кримінальний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар / за заг. ред. В. Г. Гончаренка, В. Т. Нора, М. Є. Шумила (глави 21, 40).

9. Кіберзлочинність та електронні докази: навч. посіб. / Б. М. Головкін, О. І. Денькович, В. В. Луцик, Д. М. Цехан. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 298 с.

10. Глобальні принципи національної безпеки і права на інформацію (Тшванські принципи), 2013 (український переклад). URL: <https://www.justiceinitiative.org>

11. Огляди судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду щодо злочинів проти основ національної безпеки, розголошення державної таємниці та ст. 114-2 КК України. URL: <https://supreme.court.gov.ua>

Інтернет-ресурси:

- <https://zakon.rada.gov.ua> — Законодавство України (офіційний вебпортал Верховної Ради України);
- <https://reyestr.court.gov.ua> — Єдиний державний реєстр судових рішень;
- <https://supreme.court.gov.ua> — офіційний вебсайт Верховного Суду;
- <https://ccu.gov.ua> — офіційний вебсайт Конституційного Суду України;
- <https://hudoc.echr.coe.int> — база рішень Європейського суду з прав людини;
- <https://ssu.gov.ua> — Служба безпеки України;
- <https://cip.gov.ua> — Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України;
- <https://www.ombudsman.gov.ua> — Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (доступ до інформації, захист персональних даних);
- <https://data.gov.ua> — Єдиний державний вебпортал відкритих даних;
- <https://www.npu.gov.ua>, <https://mvs.gov.ua> — Національна поліція України, Міністерство внутрішніх справ України.

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим. Якість участі здобувача оцінюється за критеріями: участь у дискусії, аналіз правових ситуацій, виконання завдань у межах заняття. Пасивна присутність не враховується як повноцінна участь. Завдання практичних занять виконуються у встановлені строки; несвоєчасне подання роботи без поважної причини знижує оцінку на 1 бал.

Відпрацювання пропущених занять. Пропущені заняття підлягають обов'язковому відпрацюванню у встановлений викладачем термін — у формі індивідуального опитування, письмової роботи або виконання завдання практичного заняття. Без відпрацювання здобувач не допускається до підсумкового контролю.

Обов'язковість особистої присутності на заліку. Особиста присутність здобувача на заліку є обов'язковою. У разі неможливості з поважних причин, підтверджених

документально, здобувач зобов'язаний повідомити про це не пізніше ніж за добу; йому призначається індивідуальний день складання.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення StrikePlagiarism. Плагіатом вважається копіювання чужої роботи та оприлюднення результату під своїм іменем, створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування, а також перефразування чужої праці без посилання на джерело. Виявлення академічної недоброчесності є підставою для незарахування роботи. Специфічна вимога цієї дисципліни: посилання на нормативно-правовий акт має містити повні реквізити — структурний елемент (стаття, частина, пункт), назву акта, дату і номер, а також зазначення редакції, чинної на дату аналізованих подій. Це принципово для дисципліни, законодавча база якої змінювалася у 2020–2025 роках.

Робота з інформацією з обмеженим доступом під час навчання. Навчальний процес здійснюється виключно на основі відкритої інформації: текстів законів, Зводу відомостей, що становлять державну таємницю, оприлюднених переліків відомостей, що становлять службову інформацію, знеособлених судових рішень. Здобувачам забороняється використовувати у роботах будь-які документи з грифами обмеження доступу, отримані за місцем служби або в інший спосіб, а також відомості, поширення яких обмежено в умовах воєнного стану. Фабули завдань є навчальними і не відтворюють реальних секретних або службових відомостей.

Робота з персональними даними в судових рішеннях. Тексти судових рішень у Єдиному державному реєстрі судових рішень є знеособленими. Здобувачам забороняється вчиняти дії, спрямовані на встановлення особи учасників судового процесу за непрямими ознаками. Порушення цієї вимоги є підставою для незарахування роботи.

Використання навчальних фабул. Складені здобувачами документи (проекти рішень державного експерта, клопотання, запити, переліки) не мають юридичної сили, не підлягають поширенню поза межами навчального процесу і не можуть використовуватися як зразки у реальній діяльності без перевірки чинної редакції законодавства.

Використання комп'ютерів і телефонів на занятті. На практичних заняттях використання електронних пристроїв є необхідним, оскільки робота здійснюється з нормативно-правовими базами та Єдиним державним реєстром судових рішень. Під час контрольних заходів використання електронних пристроїв заборонено; у разі порушення роботу буде анульовано.

Комунікація. Основною платформою комунікації є СЕЗН ЗНУ (Moodle). Важливі повідомлення розміщуються на форумі курсу; для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень.

Визнання результатів неформальної / інформальної освіти. Процедура врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної та/або інформальної освіти,

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Правовий режим державної таємниці та інформації з обмеженим доступом

визначена Положенням Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ на 2026–2027 н. р. доступний за адресою: <http://surl.li/afeagu>

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих здобувачами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання здобувачу права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни: (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: Банах Віктор Аркадійович. Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua. Гаряча лінія: (061) 227-12-76, факс 227-12-88.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11. Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок — п'ятниця з 08.00 до 16.00.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>